

Prikaz knjige: Intenzivna zdravstvena njega

Franjo Liška^{1,2}

¹ Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, 10 000 Zagreb, Hrvatska

² Alma Mater Europaea – ECM, 2 000 Maribor, Slovenija

Primljeno / Received June 29th 2023;

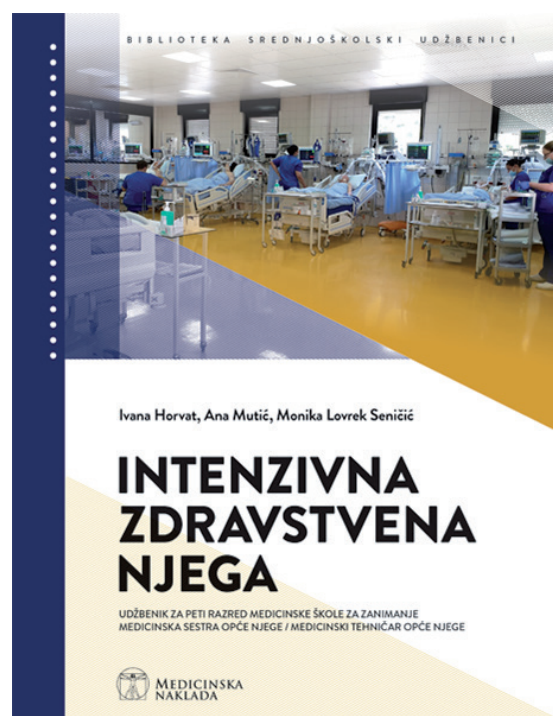
Prihvaćeno / Accepted July 3rd 2023;

Autor za korespondenciju/Corresponding author: Franjo Liška, mag. med. techn., Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, 10 000 Zagreb, Hrvatska, Alma Mater Europaea – ECM, 2 000 Maribor, Slovenija, tel: +385 92 247 9495, e-mail: franjo.liska@hotmail.com

Recenzija knjige „Intenzivna zdravstvena njega“ autorica Ivane Horvat, Ane Mutić i Monike Lovrek Seničić

Pojam intenzivne skrbi u medicini osobito je složen i njegovo razumijevanje zahtijeva sveobuhvatan i multidisciplinarni pristup. Posebno mjesto u tom pristupu pripada zdravstvenoj njezi intenzivnog bolesnika. To je proces zdravstvene njege bolesnika koji su životno ugroženi ili su zbog svojeg stanja u opasnosti da postanu životno ugroženi, a vrsta i opseg posla koji obavljaju medicinske sestre / medicinski tehničari koji se skrbe za takve bolesnike nerijetko su vrlo složeni. Iz navedenog jasno je da medicinske sestre / medicinski tehničari koji rade u jedinicama intenzivnog liječenja tijekom svojeg obrazovanja moraju steći temeljna znanja i vještine koje će im omogućiti provođenje zdravstvene njege na najvišoj mogućoj razini. Ta znanja i teorijska podloga za stjecanje vještina obuhvaćeni su u knjizi „Intenzivna zdravstvena njega“ u izdanju Medicinske naklade iz 2021. godine, ISBN: 978-953-176-988-4, autorica Ivane Horvat, Ane Mutić i Monike Lovrek Seničić. Radi se o udžbeniku za peti razred medicinske škole za zanimanje medicinska sestra / medicinski tehničar opće njege. Autorice su medicinske sestre sa stečenim visokim stupnjem obrazovanja u području sestrinstva i ujedno predavačice u srednjoj školi za medicinske sestre. Zbog navedenog kompetentne su stvoriti ovakav udžbenik jer su stečenim iskustvom u obrazovnom sektoru stekle uvid u to kako na najbolji način ovako složenu temu sažeti u jedan udžbenik i na razumljiv način približiti je učenicima srednje škole. Recenzenti knjige stručnjaci su u polju intenzivne medicine. Udžbenik je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske kao literaturu za izborni predmet u 5. razredu srednje medicinske škole.

Ovo je prva recenzija udžbenika koji se sastoji od osam poglavlja koja na 156 stranica na strukturiran način obuhvaćaju sva polja rada i organizacije u jedinicama intenzivnog liječenja. Pisana je dinamično, uz brojne podsjetnike i važne napomene koje se provlače kroz osnovni tekst. Nadalje, tu su i brojni grafički prikazi opreme koja se upotrebljava na ovakvim radnim mjestima, što se može pokazati uistinu korisnim za novozaposlene koji se nerijetko s takvom opremom susretnu tek prvi radni dan na poslu. Na početku svakog poglavlja navedeni su željeni ishodi učenja što olak-

SLIKA 1. Intenzivna zdravstvena njega, naslovna stranica.

šava provjeru stečenog znanja osobi koja se koristi udžbenikom, a na brojnim su mjestima istaknute zanimljive informacije za one koji „žele znati više“. Također, slijed poglavlja smisleno je posložen od širih pojmova poput organizacije rada u jedinici intenzivnog liječenja do specifičnijih tema kao što su skrb za potencijalnog donora organa i tkiva ili liječenje boli. Na kraju knjige nalazi se i koristan pojmovnik s kratkim objašnjenjem najčešće korištenih pojmova u ovom području.

Posebno valja istaknuti šesto poglavlje koje se bavi sestrinskom komunikacijom, ponajprije poslovnom koja obuhvaća vođenje sestrinske dokumentacije, no daje i uvid u aspekte komunikacije medicinske sestre / medicinskog tehničara u timu i s bolesnikom i obitelji. Profesionalna je komunikacija na ovakvom radnom mjestu iznimno važna, a poseban naglasak treba staviti na ispravno vođenje medicinske i sestrinske dokumentacije te prenošenje informacija, ponajprije u svrhu zaštite pacijenata, no u konačnici i u

svrhu zaštite svih uključenih u složeni proces zdravstvene njege ovih bolesnika. Autorice ističu brzinu protoka informacija koja je karakteristična za zdravstveni sustav te vještine medicinske sestre / medicinskog tehničara u komunikaciji s članovima tima ili bolesnikom/njegovom obitelji koje imaju izravan utjecaj na kvalitetu pružene zdravstvene skrbi.

U konačnici, može se zaključiti da je ovaj udžbenik nastao kao rezultat želje za objedinjavanjem svih važnih znanja i teorijske podloge za stjecanje vještina zdravstvene njege intenzivnog bolesnika, a potreban je zbog praćenja novih

standarda kvalifikacije medicinskih sestara/tehničara, kako u svijetu, tako i u Republici Hrvatskoj. Korisno je da su ta znanja dostupna na jednom mjestu te je izabrano pravo vrijeme kada učenici mogu odabrati ovaj izborni predmet. To je njihova posljednja godina obrazovanja u srednjoj školi nakon čega ih velika većina počinje s radom, a mnogi započinju upravo u jedinicama intenzivnog liječenja. Kao što je prethodno napomenuto, knjiga je namijenjena učenicima srednje škole kao izborni predmet, no nesumnjivo bi bila dobra literatura i za redovan školski predmet te literatura za medicinske sestre/tehničare nakon završene srednje škole, a prije zapošljavanja u jedinicama za intenzivnu skrb.